

**Steunpunt
Passend Onderwijs**

Een initiatief van de PO-Raad en de VO-raad

Samenwerken bij doorstroom bij nieuwkomers en meertalige leerlingen

LOWAN-PO Marlien de Koning en Lieke Verboeket

3 december 2025

Vandaag

- LOWAN
- Doelgroep
- Voorwaarden goede doorgaande lijn voor nieuwkomers
- Kind in beeld vanaf de start
- Doorstroomroutes
- Werkvorm

**Steunpunt
Passend Onderwijs**

Een initiatief van de PO-Raad en de VO-raad

Kennismaken

**Steunpunt
Passend Onderwijs**

Een initiatief van de PO-Raad en de VO-raad

**LOWAN ondersteunt in opdracht van
Ministerie OCW scholen die onderwijs bieden
aan nieuwkomers zowel in:**

- Primair Onderwijs (PO) - LOWAN-PO
- Voortgezet Onderwijs (VO) - LOWAN-vo

**Samen zorgen we voor goed onderwijs aan
nieuwkomersleerlingen.**

Informatie en contact

Scholen PO & VO
voor
nieuwkomers

Financiële
regelingen en
wetgeving

Lesmateriaal,
leerlijnen en
toetsing

Kwaliteitszorg,
inspectie,
nascholing

LOWAN-
netwerken en
studiedagen

ALLES OP ÉÉN PLEK: WWW.LOWAN.NL

**Steunpunt
Passend Onderwijs**

Een initiatief van de PO-Raad en de VO-raad

Doelgroep

Over welke leerlingen hebben we het nu eigenlijk?

Vluchtelingen

Statushouders

Oekraïense ontheemden

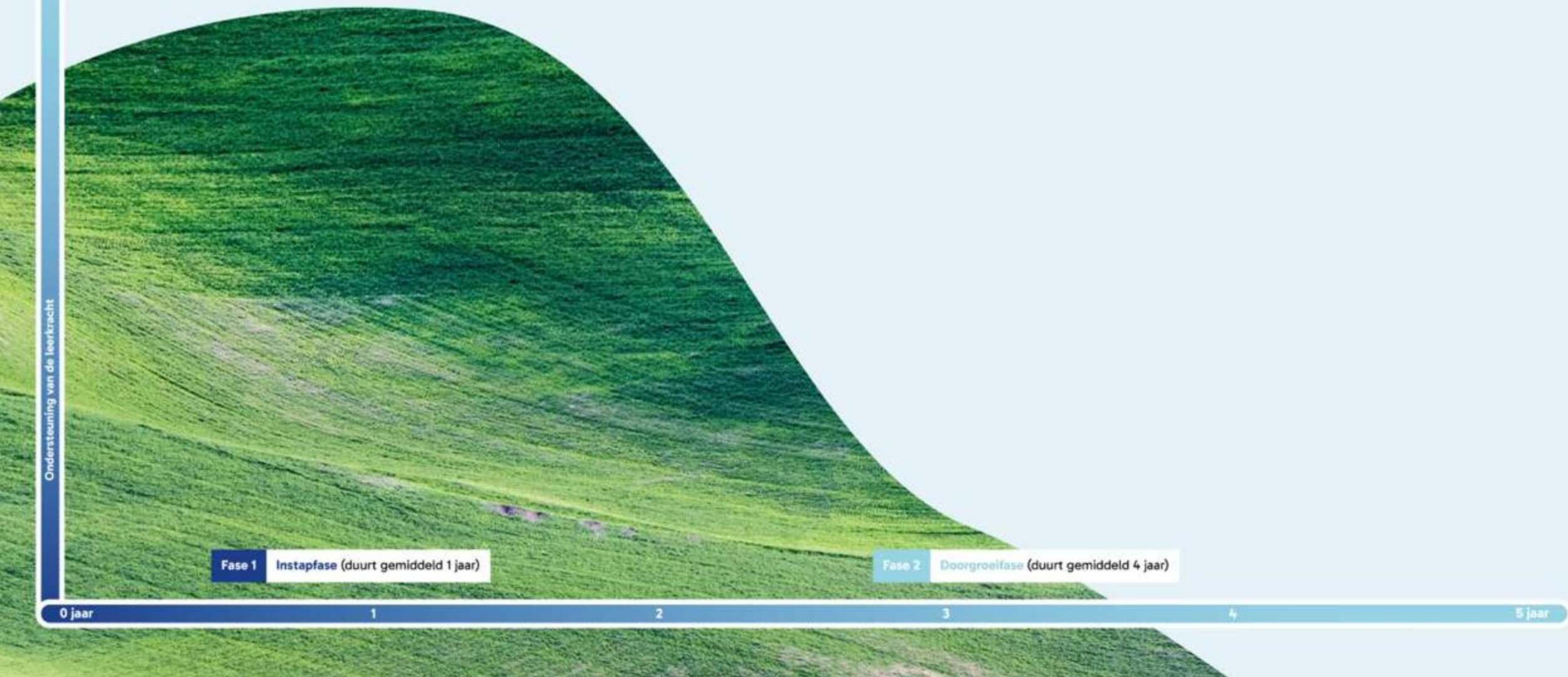
Arbeidsmigranten

Kennismigranten

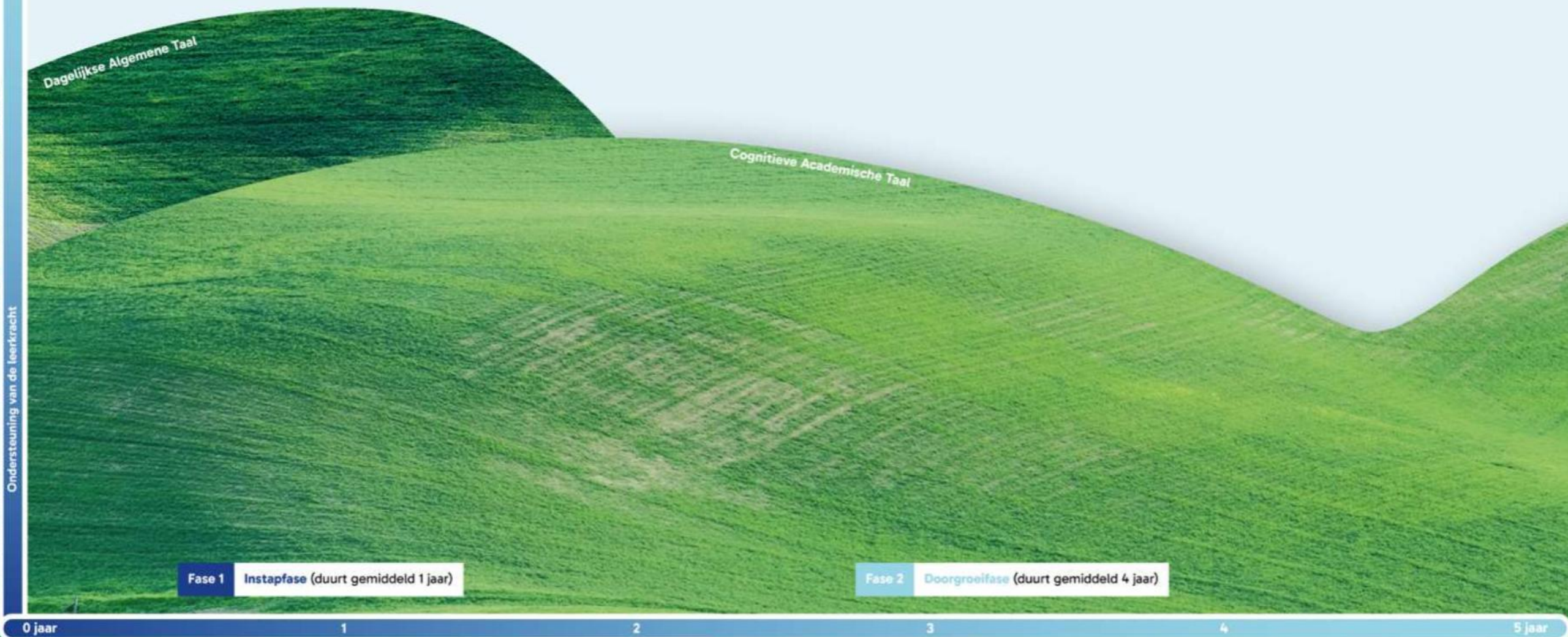
Kinderen zonder geldige verblijfsstatus

Meertalige leerlingen

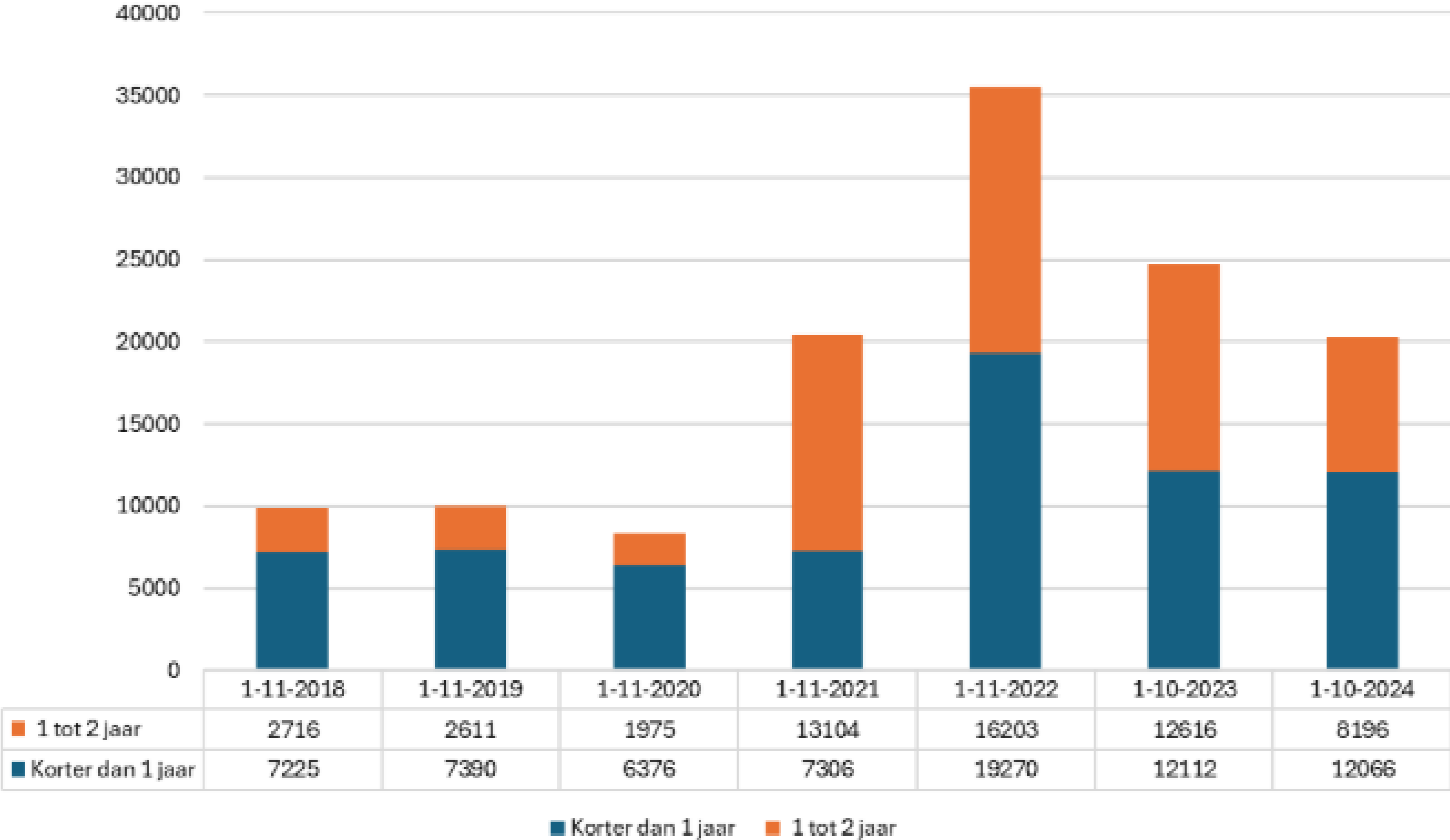
Meerjarenmodel

Meerjarenmodel

Aantal bekostigde nieuwkomersleerlingen

Fluctuatie

- **hoort bij deze doelgroep**

Steunpunt
Passend Onderwijs

Een initiatief van de PO-Raad en de VO-raad

Wettelijke opdracht

Bewaken dat leerlingen een **ononderbroken ontwikkelingsproces** kunnen doorlopen en dat het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen, bedoeld in artikel 8, eerste lid, mede met behulp van het leerling- en onderwijsvolgsysteem (WPO, artikel 12.4).

**Steunpunt
Passend Onderwijs**

Een initiatief van de PO-Raad en de VO-raad

Voorwaarden

- Belangrijke actoren en rolverdeling
- Thema's en regionale samenwerking
- Lange termijn visie en professionalisering

Actoren in onderwijs aan nieuwkomers

Landelijk niveau

Richting geven, adviseren en financieren van regionale initiatieven

Samenwerkings-
partners
Lowan/PO-raad/VO-raad

Overheid
OCW/ DUO

COA

Inspectie
van het
Onderwijs

Gemeentelijk/regionaal niveau

Afspraken maken met betrokken actoren (en regionale coördinatie)

Samenwerkingsverbanden

Gemeente

Schoolbesturen

Uitvoering

Uitvoering en betrokkenheid bij het beleid

Kinderopvang

po-scholen

vo-scholen

mbo/hbo/wo

Steunpunt Passend Onderwijs

Een initiatief van de PO-Raad en de VO-raad

**Steunpunt
Passend Onderwijs**

Een initiatief van de PO-Raad en de VO-raad

Een goed kindbeeld

Kennis is kennis

Factoren

Omgevingsfactoren

- Kennisaanbod, situatie

Persoonlijke factoren

- Aanleg, persoonlijkheid

Maatwerk: leerling in beeld

Beginsituatie:

- informatie verzamelen kennis en vaardigheden
- per leerling en per vakgebied verschillend

Verwachte ontwikkeling (doorstroomperspectief):

- per leerling per vakgebied passende (streef)doelen, met hoge verwachtingen

Systematisch verzamelen en vastleggen (cyclisch werken):

- (toets)informatie
- LVS

Leerpotentie -> doorstroom

Wat als het niet lukt?

[illegible][illegible]

Leerlijnen - LOWAN

**Steunpunt
Passend Onderwijs**

Een initiatief van de PO-Raad en de VO-raad

Doorstroom nieuwkomers

Dagelijkse Algemene Taal

ISK

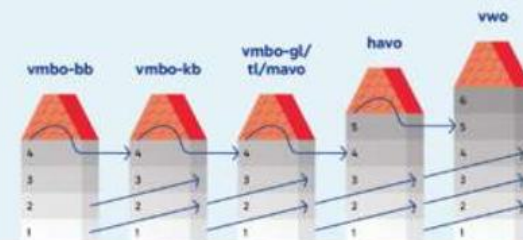
Nieuwkomers-
voorziening(Speciaal)
Basisonderwijs

Cognitieve Academische Taal

Thuis

Fase 1 Instapfase (duurt gemiddeld 1 jaar)

Fase 2 Doorgroefase (duurt gemiddeld 4 jaar)

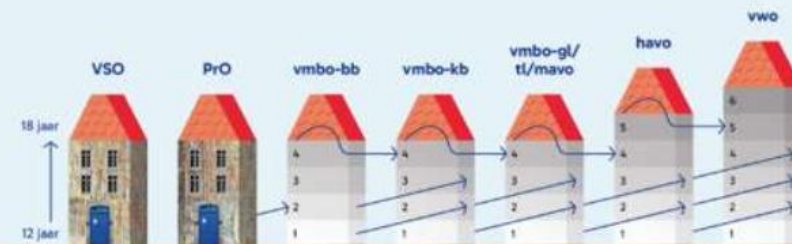
Dagelijkse Algemene Taal

Cognitieve Academische Taal

Fase 1 Instapfase (duurt gemiddeld 1 jaar)

Fase 2 Doorgroefase (duurt gemiddeld 4 jaar)

Dagelijkse Algemene Taal

ISK

SO

Nieuwkomers-
voorziening(Speciaal)
Basisonderwijs

Cognitieve Academische Taal

Thuis

Fase 1 Instapfase (duurt gemiddeld 1 jaar)

Fase 2 Doorgroefase (duurt gemiddeld 4 jaar)

0 jaar

1

2

3

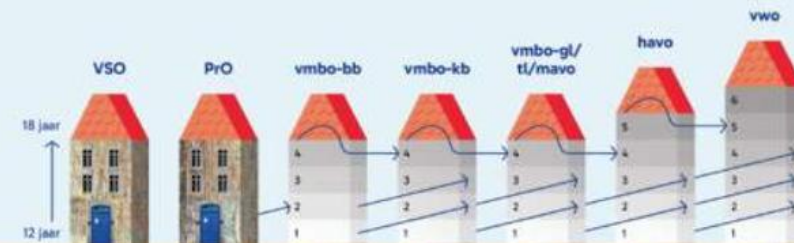
4

5 jaar

LOWAN-leerlijnen

(LOWAN)leerlijnen regulier

Toewerken naar referentieniveaus 1F + 1S/2F

Een nieuwkomersleerling op SCHOOL

Het meerjarenmodel als leidraad

Oksana (9 jaar)

Onderwijservaring ●●●●●
Hiaten ●●●●●
Aansluiting regulier ●●●●●

! Zorg en veiligheid nodig

Ayman (10 jaar)

Onderwijservaring ●●●●●
Hiaten ●●●●●
Aansluiting regulier ●●●●●

! Versnellen met ondersteuning

Younes (5 jaar)

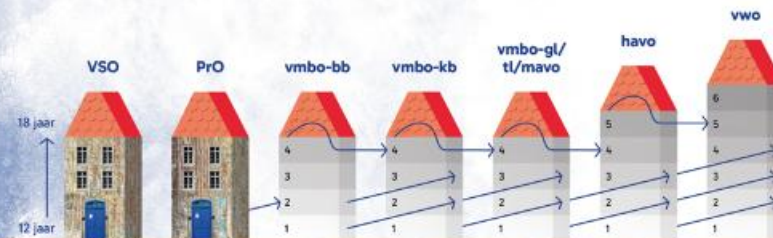
Onderwijservaring ●●●●●
Hiaten ●●●●●
Aansluiting regulier ●●●●●

! Met taalsteun naar groep 3

Nada (11 jaar)

Onderwijservaring ●●●●●
Hiaten ●●●●●
Aansluiting regulier ●●●●●

! Contact vo school

Fase 1 Instapfase (duurt gemiddeld 1 jaar)

Fase 2 Doorgroefase (duurt gemiddeld 4 jaar)

0 jaar 1 2 3 4 5 jaar

LOWAN-leerlijnen

(LOWAN)leerlijnen regulier

Toewerken naar referentieniveaus 1F + 1S/2F

Doorstroom PO-VO: Position paper

Knelpunten

- Gebrek aan passende toetsen
- PO VO aanpak verschilt
- Grote regionale verschillen
- Geen richtlijn
- Kennis tekort

Waar moeten we naartoe?

- Passende toetsen en schooladviezen
- Richtlijn voor totaalbeeld
- Lange termijn visie
- Intensief contact po-vo

[Position paper: kansrijk adviseren voor nieuwkomersleerlingen - LOWAN](#)

Position paper: kansrijk adviseren voor nieuwkomersleerlingen

Ieder kind in groep 8 verdient een passende en kansrijke plek op de middelbare school. Ook kinderen die nog maar net in Nederland zijn. Toch zien we in de praktijk dat dit voor veel scholen een grote uitdaging is. Hoe kan je bijvoorbeeld een passend schooladvies geven als een kind nog maar weinig Nederlands spreekt? In deze position paper schetsen we wat de huidige situatie is, waar we naartoe moeten en wat daar volgens LOWAN-PO en de PO-Raad voor nodig is.

Wat is de huidige situatie?

In het regulier onderwijs speelt de doorstroomtoets een belangrijke rol in de overgang van primair onderwijs (po) naar het voortgezet onderwijs (vo). Kinderen die minder dan vier jaar in Nederland zijn en onvoldoende Nederlands spreken, hoeven deze toets niet te maken als het bevoegd gezag – in de praktijk meestal de schoolleider – dat beslist'.

**Steunpunt
Passend Onderwijs**

Een initiatief van de PO-Raad en de VO-raad

Werkvorm

Casus: Ayman

Casus: Ayman

Ayman komt uit Syrië en start in groep 6. Hij woont samen met moeder, broer 15 jaar en zus 13 jaar. Vader is nog in Syrië met zijn broer van 19 jaar.

Ayman spreekt Arabisch-Syrisch en een beetje Engels. Hij is nooit naar school geweest, kan zijn naam schrijven en gebruikt hiervoor het alfabet. Hij kan tellen in het Engels en getallen schrijven. Hij kan niet lezen in zijn thuistaal of in de Engelse taal.

Ouders spreken Arabisch-Syrisch, broers en zussen spreken een beetje Engels, (taal)ontwikkeling verliep vergelijkbaar met andere kinderen.

Na één jaar onderwijs op de taalschool stroomt Ayman door naar het regulier basisonderwijs, groep 7. Hij is versneld door de leerstof gegaan en zit nu op eind groep 4 niveau m.b.t. technisch lezen en rekenen.

Gespreksvragen

- *Welke stappen zet je om een goede doorgaande lijn voor deze leerling te verzorgen?*
- *Hoe ga je kansrijk adviseren voor het vervolgonderwijs voor deze leerling?*
- *Welke partijen heb je nodig in jouw omgeving voor een goede doorgaande lijn?*
- *Wie/Wat mis je nog in jouw praktijksituatie?*
- *Wat kan een volgende stap zijn in jouw rol om de doorstroom beter te laten verlopen?*

Terugkoppeling per groep

- Wat nemen jullie mee vanuit de casus?

Steunpunt
Passend Onderwijs

Een initiatief van de PO-Raad en de VO-raad

Vragen?

Helpdesk LOWAN-PO

030-2324848

helpdesk@lowanpo.nl

LOWAN
ONDERSTEUNING ONDERWIJS NIEUWKOMERS

Bijeenkomsten en workshops

Actuele bijeenkomsten relevant voor teamleden die werken in het nieuwkomersonderwijs primair onderwijs

LOWAN • Primair onderwijs • Agenda

Er zijn 54 berichten gevonden

Selecteren op: Categorie

30 - 10 - 2023	31 - 10 - 2023	02 - 11 - 2023
Directiebijeenkomst NiN Deze bijeenkomst wordt	Online spreekuur leerlijnen Dit online spreekuur wordt	Webinar: Introductie LOWAN leerlijnen